

Міністерство освіти і науки України
Національний університет "Львівська політехніка"
Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій
Кафедра програмного забезпечення

Звіт

Про виконання лабораторної роботи №8

На тему:

«Наближення дискретних (таблично заданих) функцій»
з дисципліни «Чисельні методи»

Лекторка:

доцент каф. ПЗ

Мельник Н. Б.

Виконав:

ст. гр. ПЗ-11

Ясногородський Н.В.

Прийняла:

доцент каф. ПЗ

Мельник Н. Б.

« __ » _____ 2022 р.

Σ = _____ .

Львів – 2022

Тема: Наближення дискретних (таблично заданих) функцій.

Мета: Ознайомитися з методом інтерполяції таблично заданих функцій.

Теоретичні відомості

Інтерполяційний поліном Лагранжа – поліном, в основу якого покладено те, що в одному довільному вузлі інтерполяції поліном приймає значення одиниці, а у всіх інших – нуль. Наближена функція матиме вигляд $F(x) = \sum_{i=0}^n P_i(x)f(x_i)$, де

$$P_i(x) = \frac{(x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_{i-1})(x - x_{i+1}) \dots (x - x_n)}{(x_i - x_0)(x_i - x_1) \dots (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \dots (x_i - x_n)}$$

Звідки отримаємо інтерполяційний многочлен Лагранжа

$$F(x) = \sum_{i=0}^n \frac{(x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_{i-1})(x - x_{i+1}) \dots (x - x_n)}{(x_i - x_0)(x_i - x_1) \dots (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \dots (x_i - x_n)} f(x_i)$$

Інтерполяційний поліном Ньютона – використовує дещо інший принцип побудови:

$$P_n(x) = f(x_0) + f(x_0, x_1)(x - x_0) + f(x_0, x_1, x_2)(x - x_0)(x - x_1) + \dots + f(x_0, x_1, \dots, x_n)(x - x_0)(x - x_1) \dots (x - x_{n-1})$$

$$\text{Де } f(x_0, x_1, \dots, x_n) = \frac{f(x_1, \dots, x_n) - f(x_0, \dots, x_{n-1})}{x_n - x_0} \text{ – розділена різниця } n\text{-го}$$

порядку для нерівновіддалених вузлів.

Індивідуальне завдання

Використовуючи інтерполяційні поліноми Лагранжа та Ньютона, обчислити значення табличної заданої функції у точці x_0 :

15-й варіант

x	0,115	0,120	0,125	0,130	0,135	0,140	0,145	0,150	0,165	0,170
y	4,48	4,95	5,47	5,99	6,05	6,68	6,909	7,38	8,166	9,025

$$x_0 = 0,142$$

Код функцій

```
import numpy as np

points = (
    np.array(
        [
            0.115,
            0.12,
            0.125,
            0.13,
            0.135,
            0.14,
            0.145,
            0.15,
            0.165,
            0.17,
        ]
    ),
    np.array([4.48, 4.95, 5.47, 5.99, 6.05, 6.68, 6.909, 7.38, 8.166, 9.025]),
)

x0 = 0.142

def lagrange_at_x(points, x0):
    print(f"\nLagrange method for x0={x0}:")
    x_points, y_points = points

    n = len(x_points)
```

```

yp = 0 # interpolated value

for i in range(n):
    p = 1
    for j in range(n):
        if i == j:
            continue
        p *= (x0 - x_points[j]) / (x_points[i] - x_points[j])
    print(f"step: {i+1}, y={yp}")
    yp += p * y_points[i]

print(f"y0={yp}")
return yp

def newton_at_x(points, x0):
    print(f"\nNewton method for x0={x0}:")
    x_points, y_points = points
    m = len(x_points)
    a_coff = np.copy(y_points)

    for k in range(1, m):
        a_coff[k:m] = (a_coff[k:m] - a_coff[k - 1]) / (x_points[k:m] - x_points[k - 1])

    n = len(x_points) - 1 # Degree of polynomial
    yp = a_coff[n]

    for k in range(1, n + 1):
        yp = a_coff[n - k] + (x0 - x_points[n - k]) * yp
        print(f"step: {k}, y={yp}")

    print(f"y0={yp}")
    return yp

if __name__ == "__main__":
    lagrange_at_x(points, x0)
    newton_at_x(points, x0)

```

Протокол роботи

```
Initial points:
X:
0.115  0.12  0.125  0.13  0.135  0.14  0.145  0.15  0.165  0.17
Y:
4.48  4.95  5.47  5.99  6.85  6.68  6.989  7.38  8.166  9.025
Lagrange method for x0=0.142:
Result: y0=6.877879787955199
Newton method for x0=0.142:
Newton differences table (first row):
4.48  94.0000000000013  999.999999999707  -66666.666666666362  -27333333.3333335  5066666666.666663  -47919999999.99963  31738412698412.668  -10
68774603174601.4  3.1283116883116772e+16
Result: y0=6.877879787955198
```

Рис.1. Робота програми

Висновки

Виконуючи лабораторну роботу №8, я ознайомився з методом інтерполяції таблично заданих функцій, та склав програму для інтерполяції методом Лагранжа та методом Ньютона.